

ŞUBE GENEL KURULLARI DOLAYISIYLA ÜYELERE MESAJ...

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, Şube Genel Kurulları dolayısıyla üyelere yönelik bir mesaj yayınladı.

Odamızın bütün şubeleri bir çalışma dönemini daha tamamlamış bulunmaktadır.

Geride bıraktığımız iki yıllık çalışma dönemi içinde emeği bulunan bütün şubelerimizin yönetim kurullarına, görevden ayrılacak arkadaşlarımıza, çalışmalarda emek ve desteği bulunan bütün meslektaşlarımıza Oda Yönetim Kurulu adına içtenlikle teşekkür ediyorum.

İçinde bulunduğumuz Ocak ayının 14-15'i, 21-22'si ve 28-29'unda bütün şubelerimizin genel kurulları yapılacaktır. Böylece iki yıldır Oda ortamlarında biriktirilen çalışmalar, çalışma raporlarıyla genel kurullara taşınarak değerlendirilecek ve yeni dönemin yönetim kurulları seçilecektir.

Bilindiği üzere Şube-Oda çalışmalarımız, Şube-Oda Çalışma Programları, Çalışma İlkeleri ve Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmeliklerimiz uyarınca ülke, kamu, halk, meslek-meslektaş çıkarları temel alınarak yürütülmektedir.

Yine bütün Şube-Oda çalışmalarımız ailesinden, işinden, diğer özel ve toplumsal yükümlülüklerinden sürekli olarak Odamıza zaman ayıran örgütlü üyelerimiz sayesinde ve kurumsal yaklaşımların geliştirilmesi gözetilerek sürdürülmektedir.

Yeni yıl mesajında belirttiğimiz üzere üye sayımız 82 bin 337'ye ulaşmıştır. 18 Şube, 96 İl-İlçe Temsilciliği, 10 Mesleki Denetim Bürosu, 2.000 İşyeri Temsilciliği ve 683 çalışmamız bulunmaktadır. Toplamda 40'a ulaşan kongre, kurultay, sempozyum etkinlikleri düzenlemekteyiz. Ülke genelinde 114 noktada aynı anda 3 bin üyemize hizmet verebilen Meslek İçi Eğitim Merkezleri kanalıyla bugüne dek 86 bin meslektaşımıza belgelendirme yapılmıştır. Odamız teknik mevzuat, onaylanmış kuruluş ve akreditasyon çalışmaları ile ulusal ve uluslararası tanınırlıkta önemli mesafeler kat etmiş; yaşamın birçok alanına uzanan mesleki denetim, bilirkişilik-ekspertizlik, teknik

ölçüm hizmetlerini başarıyla yürütmektedir. Zengin yayın faaliyetlerimiz üniversiteler ve kamuoyunda kaynak olarak değerlendirilmektedir.

Ancak meslek ve uygulama alanlarımızı etkileyen, daraltan ve genel olarak mühendislik disiplinlerini yok sayan gelişmeler de söz konusudur. Odamız bu ve benzeri gelişmelere karşı, kamuoyunda da takdir edilen etkinlik ve çalışma düzeyimizle meslek alanlarımızı koruma ve genişletme çalışmalarını, yalnızca örgütlü üyelerimize dayanarak gerçekleştirmiştir. Bu çerçevede, "birlikte üretme, birlikte karar alma, birlikte yönetme" prensibimizin korunması, yeni örgütlü üyelerle daha geniş bir uygulama alanı bulması, genel kurullarımızda ve önümüzdeki yıllarda da bizlere rehberlik edecektir.

Şimdi zaman; mesleğimiz, onurumuz, bağımsızlığımız, ulusal çıkarlarımız, sanayimiz, planlı bir kalkınma ve yeni kuşaklara güzel bir gelecek bırakmak için daha fazla çaba serfetme zamanıdır. Şimdi zaman, şube genel kurullarımızın iki yıllık çalışmalarımızın hakkının verilerek değerlendirildiği, eksiklerin saptandığı, önümüzdeki dönem çalışmaları için geliştirici önerilerin dile getirildiği, mesleki-sosyal örgütlülüğümüzün sorumluluk ve birlik esprisi içinde güçlendirileceği bir katılım ve demokrasi ortamı içinde gerçekleştirilmesi zamanıdır. Katılım, birlikte üretme, birlikte karar alma ve birlikte yönetme anlayışımız, bir demokrasi yaklaşımı ve uygulamasıdır.

Şube genel kurullarımızın bu çerçevede bir demokrasi şöleni olarak gerçekleşmesinde, önümüzdeki dönem çalışmalarının planlanması ve yürütülmesinde katılım ve katkınızı sunmanız dilekleriyle saygılar sunuyorum.

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(11 Ocak 2012)

UĞUR MUMCU'YU UNUTMADIK...

Uğur Mumcu öldürüleli 19 yıl oldu. Mumcu'nun katledilmesinden sadece beş ay sonra gerçekleşen Sivas Katliamı'nın üzerinden de 19 yıl geçti. 1993 yılı yaşanan bu travmatik gelişmelerin yükünü sırtımızdan hâlâ atamadık. Aradan geçen uzunca zamanda ne gerçek failler bulunabildi ne de Mumcu'yu ölüme götüren karanlıkla hesaplaşılabildi.

Uğur Mumcu, hırsızlıkları, yolsuzlukları, adaletsizlikleri ve zihni esir alan karanlıkları çıplaklıkla sorgulayan yiğit bir kalemdi. Elinde kaleminden başka bir şey olmayan cesur bir gazeteci idi. Onun kaleminden dökülenlerden rahatsız olan derin yapılanmalar karlı bir Ankara sabahında otomobilini patlattığında yere bedeniyle birlikte özgürlük, adalet ve bağımsızlık da düştü.

Uğur Mumcu bugün bize çalışkan olmayı, mücadeleye devam etmeyi hatırlatıyor. Aydın olmanın, toplumsal faydayı her şeyin önünden tutmanın sorumluluğunu, dürüstlüğü hatırlatıyor.

Kuşkusuz onu ölüme götüren koşullar ve yapılanmalarla hesaplaşamamanın bedelini bugün daha ağır biçimde ödüyoruz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası ilerici, demokrat, aydın düşüncenin neferlerinden Uğur Mumcu'yu ölümünün 19. yılında saygı ve özlemle anarken, katillerinden hesap sormayı bugünün özgürlükleri baskı altına alan uygulamalarıyla birlikte yürüteceğini de kamuoyuyla paylaşmaktadır.

Ali Ekber ÇAKAR
MMO Yönetim Kurulu Başkanı
(24 Ocak 2012)

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TASARISI YENİDEN ELE ALINMALI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yasa Tasarısı Taslağı üzerine 3 Şubat 2012 tarihinde Dünya gazetesine bir açıklamada bulundu.

2010 yılı SGK istatistiklerine göre meydana gelen 62 bin 903 iş kazası sonucu 1.434 çalışan, "tespit edilen" 533 meslek hastalığı sonucu 10 çalışan olmak üzere toplam 1.444 işçi yaşamını kaybetmiştir. İş kazaları sonucu 1.976, meslek hastalıkları sonucu 109 kişi olmak üzere 2 bin 85 kişi de "sürekli iş göremez" hale gelmiştir.

2009 yılında ise 64 bin 316 iş kazası meydana gelmiş ve

1.171 kişi yaşamını kaybetmiş, 1.668 kişi sürekli iş göremez hale gelmişti. Tespit edilen 429 meslek hastalığı sonucu 217 kişi "sürekli iş göremez" hale gelmişti.

2009 ve 2010 yılında sigortalı çalışan sayısındaki değişim göz önünde bulundurulmaksızın, iş kazalarının yüzde 2.20 oranında azaldığı söylenebilir ise de iş kazaları sonucu ölümler yüzde 24 oranında artmıştır. "Tespit edilen" meslek hastalığı sayısı yüzde 24, meslek hastalıkları sonucu ölüm ise 2009 yılında meslek hastalığı sonucu ölüm "tespit edilmemiş" olduğu için 2010'da artmıştır.

2008 yılında iş kazaları sonucu yaşamını kaybedenlerin sayısı 865 iken, sonraki iki yılda yüzde 70 artmış durumdadır. Bu durum da göstermektedir ki bu alanda yasal

boşluklar ile denetim boşlukları bulunmaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına özgü ayrı bir yasa çıkarılması doğrultusunda görüşlerimizi sürekli olarak dile getirdik. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da hemen her yıl iş sağlığı ve güvenliği yasa taslağı hazırladığını kamuoyuyla paylaşır, ancak sonra unutulur gider. 2011 yılı içerisinde de defalarca tasarılar hazırlandı ve son olarak bir taslak Bakanlar Kurulunda imzaya açıldı.

İmzaya açılan taslakta yıllardır bu alana ilişkin söylediklerimizin bir bölümünün, örneğin kamu çalışanlarının Yasa kapsamına alındığını görüyoruz. Ancak, bir önceki taslakta yer alan ve olumlu olarak değerlendirdiğimiz birçok husus son taslakta yer almamaktadır. Ayrıca **birçok hususun yönetmelik düzenlemesine bırakılmış olması**, bu alanın yine sürprizlere gebe olduğunu, **yargı kararlarına aykırı düzenlemeler ile iş kazaları ve meslek hastalıklarıyla ilgili yaşamsal sorunların süreceğini** göstermektedir.

1. Örneğin bir önceki taslakta, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinden, çalışan sayısına bakmaksızın tüm iş yeri çalışanlarının yararlanması hükmü varken, son taslakta bu hüküm çıkartılmış ve düzenleme yönetmelğe bırakılmıştır. Bu da göstermektedir ki, yönetmelikte her şey eskisi gibi düzenlenecek, yani **50'nin altında işçi çalıştırılan iş yerlerinin çalışanlarının**, işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinden yararlanması zorunluluğu bulunmayacaktır. Sanayi hizmetleri dışında kalan iş yerleri için de aynı şey söz konusudur.
2. Tasarının amaç maddesinde yetkili makam ya da başka deyişle **devlet, kamu güvenliği ve kamu düzeni açısından tehlike oluşturan durumları engellemek gibi bir görev üstlenmemiştir**. Amaç maddesi, çalışanlar ve işverenle sınırlı tutulmuştur. Bu şekilde bir düzenleme, Yasa'nın çıkarılış gerekçesine aykırı bir durum yaratmaktadır.

3. Tasarıda yer alan **"iş güvenliği uzmanı"** tanımının tarafımızca kabul edilmesi olanaksızdır. Çünkü mühendislik hizmeti, mühendisler dışında herkese açılmıştır. Hizmetin kendi doğası ve gerekleriyle örtüşmeyen bu tanım üzerinde çok ince bir şekilde çalışıldığı açıktır. Tasarının bir başka maddesi ile İş Yasası'ndaki tanım da yürürlükten kaldırılmaktadır. Oysa yapılması gereken tanımlama **"Bakanlık tarafından belgelendirilmiş mühendis ve mimar"** olmalıdır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarında iş yeri hekimliği, iş güvenliği mühendisliği ve bunların eğitimlerinin piyasalaşmış bir modelle değil, ilgili meslek odalarınca verilmesi yaşamsal önem taşımaktadır. Tasarıda yer alan "eğitim kurumunun" da çıkarılması gerekmektedir. Türk Ticaret Kanunu'na göre piyasada kurulmuş firmalara, **lisans unvanına sahip meslek mensuplarını eğitime yetkisi verilmesi Anayasa'ya ve Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu'na aykırıdır**.
4. Aynı şekilde **kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarının kendi üyelerine eğitim verme yetkisi de Bakanlığa verilemez**. Bakanlığın kamu hizmetinin yürüttüğü bir merkezi idare unsuru olduğu ve çalışanların da kamu görevlisi olduğu gerçeği ışığında, Bakanlık personelinin kişisel ikbal amaçlarını yasal boyuta taşımaya kimsenin hakkı olmadığı bir hukuk devleti ilkesi gereğidir. Önerimiz, meslek içi eğitimin Bakanlık, üniversiteler ve TMMOB'nin birlikte oluşturacağı müfredat çerçevesinde ve bu kurumlar tarafından verilmesidir.
5. İlgili geçici maddeye "TMMOB'ye bağlı odalar tarafından verilmiş olan belgeler" eklenmelidir.
6. Daha önceki tasarlarda olduğu üzere, "Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi" önerisinin içi, yeni tasarıda yine doldurulmamıştır. Kurgulanan bir "Hükümet Konseyi" niteliğindedir. Bu konseyin tavsiye niteliğinde alacağı kararların yaşamda bir karşılığının olmayacağını tüm bileşenler bilmektedir.

LPG'Lİ ARAÇLARDAN “GAZ SIZDIRMAZLIK RAPORU” İSTENMEMESİ FACİALARA YOL AÇACAK BİR KARARDIR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün, araç muayene istasyonlarında LPG'li araçlarda “Gaz Sızdırmazlık Raporu” aranması zorunluluğunu kaldırması üzerine yazılı bir açıklama yaptı.

Yeni Uygulama 7 Yılda Sağlanan Denetimi Ortadan Kaldırıyor

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün 19 Aralık 2011 tarihli Genelgesi; 22 Mart 2010 tarihli önceki genelgede belirtilen uygulamaya aykırı olarak, araç muayene istasyonlarında (LPG ve CNG takılı araçlar için en geç bir ay önceki tarihe ait “Gaz Sızdırmazlık Raporu”) aranması zorunluluğunu kaldırmış, gaz sızdırmazlık raporu bulunmamasını “ağır kusur”dan “hafif kusur”a dönüştürmüştür. Bu durum LPG'li araç kullanıcılarının keyfiyetine yol açmış ve 2012 yılı Ocak ayı başından itibaren gaz sızdırmazlık testlerinde ciddi bir düşüş gerçekleşmiştir. Bu yeni uygulamayla 2005 yılından önceki denetimsiz ortama geri dönmüş, özellikle son yedi yıldır gerçekleştirilen sistemli, disiplinli denetim sayesinde oluşan yaygın güvenilirlik ortadan kalkmaya, halkın can ve mal güvenliği ciddi bir şekilde tehdit edilmeye başlanmıştır.

Uygulama Mevzuata Aykırıdır

Bu uygulama, alternatif LPG/CNG yakıtı kullanan araçların imalatı, tadilatı ve montajı (LPG'ye dönüşümü) ve periyodik kontrollerinin uluslararası-ulusal standartlara uygun olarak yapılmasını sağlayan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 28 Kasım 2008 tarihinde yayımladığı “Araçların İmal Tadil ve Montajı (AİTM) Hakkında Yönetmelik” hükümlerine açık bir aykırılık oluşturmaktadır. Zira söz konusu Yönetmelik'te, araçların LPG/CNG'ye dönüşümüne ilişkin bütünlüklü önlemler sıralanmış ve bu bütünlük içinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE,

MMO veya otomotiv ana bilim dalı olan üniversiteler kurumsal ayaklar olarak tanımlanmıştır. Yönetmelik'te araçların yakıt sisteminin hangi standartlara göre LPG/CNG'li kullanıma dönüştürülebileceği, bu işlemlerin kimler tarafından yapılabileceği, dönüşümlerin ve kullanılacak ekipmanın denetimi, gaz sızdırmazlık testlerinin kimler tarafından yapılacağı, denetim ve test raporlarının nerelerde aranacağı ve bütün bu işlemlerle ilgili yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar açık bir şekilde tanımlanmış bulunmaktadır. Kısaca Yönetmelik; yakıt sistemi tadilatı yapılan araçların ilk LPG/CNG sistem montajında ve daha sonra araç muayene istasyonlarındaki periyodik muayeneleri sırasında “Gaz Sızdırmazlık Raporu”nun aranmasını zorunlu hale getirmiş ve bu raporu verecek kurum ve kuruluşları da MMO, TSE ve otomotiv ana bilim dalı olan üniversiteler ile il merkezi belediye hudutları dışındaki yerlerde araç muayene istasyonları olarak belirlemiştir. Ancak Ulaştırma Bakanlığının söz konusu Genelgesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Yönetmelikle düzenlediği mevzuata açık bir şekilde aykırıdır.

Geçmişten Ders Alınmalıdır

Bu uygulama 2005 yılı öncesini akıllara getirmektedir. Zira 2005 öncesinde imalat-montaj ve kullanıma dair denetim ve kontrollerin yapılmaması, araçların LPG'ye dönüşüm tadilatında standart olmayan malzemelerin kullanılması, montajların standart dışılığı, periyodik ve etkin denetimlerin yapılmamasından kaynaklanan kazalar dolayısıyla önemli can ve mal kayıpları oluşmuştur. Hatırlanacağı üzere 2004 yılı sonunda bir basın mensubunun sekreterinin acı ölümüne yol açan ve ardından artan LPG'li araç patlama ve yangınları ciddi can ve mal kaybına yol açmış, LPG'li araçlar kamuoyunda önemli bir sorun haline gelmişti.

MMO Kontrolleri

2000–2005 yılları arası dönemin birikmiş sorunları, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Odamıza yaptığı yetki devri sonucu Bakanlık, Odamız, TSE ve sorumlu sektör iş birliğiyle çözümlenmiş; kayıt dışı “merdiven altı” uygulamalar en aza indirilmiştir. Bu nedenle son yedi yılda yakıt türü bilinmeyen araç sayısı 3,5 kat azalmış, LPG yakıtlı araç sayısı 3,5 kat artmış; bu duruma bağlı olarak LPG yakıtı tüketiminde de artış gerçekleşmiştir.

Sızdırmazlık raporu vermeye yetkili kuruluşlar arasında, yurt çapında en yaygın (75 il ve 24 ilçede sabit, 154'ü gezici olmak üzere ülke genelinde toplam 253 noktada) örgütlülüğe sahip olmamız itibarıyla araç denetimlerinin çoğunluğunun Odamız tarafından yapıldığı bilinmektedir. Odamızın uzman teknik personeli, sızdırmazlık testleri sırasında araçlarda 15 ana başlık altında 85 noktada kontrol yapmakta ve duruma göre tamamı majör uygunluk ya da uygunsuzluk olarak değerlendirilmektedir.

Odamız, gaz sızdırmazlık testleriyle birlikte araçların yetkili firmalar tarafından LPG'ye dönüşümünün son kontrollerine ilişkin “Montaj Tespit Raporu” düzenlemeye de

Bakanlık tarafından ayrıca yetkili kılınmıştır. Dolayısıyla Odamızın yürüttüğü kontrol ve uygulama kapsamı işin bütününe ilişkindir.

MMO kontrolleri; ithalatçı, üretici, bayi ve dönüşüm yapan, Oda tarafından yetkilendirilmiş firmalar ile firmalarda görev yapan ve yine Oda tarafından yetkilendirilmiş makina mühendislerinin denetimini, firmaların kullandığı teknik belgeler ile montaj malzeme ve ürünlerinin kontrolünü ve mevcut montajın mevzuata uygunluğunu da kapsamaktadır.

Yeni Uygulamanın Olumsuz Yansımaları Kapsamlı Olacaktır

Yaklaşık 3 milyon 500 bin LPG'li aracın güvenilirliğini artırmayı sağlayan periyodik kontrollere esas LPG/CNG Sızdırmazlık Raporu zorunluluğunun bir genelgeyle kaldırılmasının kamu can ve mal güvenliği açısından 2000–2005 yılları arasına benzer, hatta daha vahim sonuçlar doğuracağı ve bazı kişi ve kurumları zan altında bırakacağı bilinmelidir. Zira uzman mühendislerin istihdam edildiği ve standartlara uygun dönüşüm yapan yetkili firmalar piyasadan silinecek, onların yerine “merdiven altı” tabiriyle anılan, uzman olmayan kişilerin çalıştığı kontrolsüz ve denetimsiz firmalar piyasaya tekrar hâkim olacaktır. Gerek kamu idaresi, gerek ilgili sektör gerekse ilgili esnaf ve halkımızı çok olumsuz etkileyecek olan bu uygulamayla can ve mal güvenliği de büyük ölçüde riske sokulmaktadır.

Odamız, özetle dile getirdiğimiz bu nedenlerle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün ilgili genelgesi hakkında hukuki sürecin başlatılacağını kamuoyuyla paylaşmakta, ilgili kurumları duyarlılığa davet etmektedir.

Ali Ekber Çakar

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(9 Şubat 2012)